

ція, компетентність, професійні знання, уміння, практичні навички з обраної спеціальності, а також широта інтелектуального, професійного, економічного та іншого кругозору.

Необхідність дослідження конкурентоспроможності майбутніх фахівців з формованими та розвинутими практичними навичками обумовлена практичними потребами, що виникли на ринку праці.

Проте у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана, який передбачає базову вищу освіту з кваліфікації бакалавра, переважає інформаційне навчання. Виникає парадоксальна ситуація — ринок праці вимагає конкурентоспроможного фахівця, який має практичні навички, а підготовка його обмежена теоретичним вивченням дисциплін, розв'язанням типових завдань тощо. До того ж лекційно-семінарська система навчання не передбачає конкуренції серед студентів, а отже і мотивації у навчанні.

Опитування студентів та досвід показує, що для сучасної системи освіти лекційна система навчання стала обмежувачем у розвитку освіти. Проведені дослідження показують, що на лекціях беруть участь 30—40 % студентів, що свідчить про відсутність інтересу, якості та змісту навчальних програм при навчанні.

До вивчення питання реального або потенційного задоволення про конкурентоспроможність випускників необхідно проводити моніторинг відгуків та пропозицій на ринку праці. Дослідження попиту та пропозицій на ринку праці переліку професій та їх функцій дасть можливість адаптувати навчальні програми і розвивати такі практичні навички, які будуть відповідати практичній діяльності майбутнього фахівця.

Важливою складовою формування практичних навичок на бакалаврському рівні навчання є необхідність впровадження в робочі програми з 2 курсу стажування. Метою стажування має стати ознайомлення з діяльністю підприємств чи фінансових державних установ, яке повинно дати студентам відчуття причетності та глибокого осмислення обраної спеціальності і поштовх до мотивації в подальшому навчанні.

У контексті формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців вищий навчальний заклад повинен мати також конкурентний професорсько-викладацький склад, який визначатиметься за соціологічним дослідженням по результатам анкетування студентів про надання їм теоретичних знань та практичних навичок викладачами. Студенти мають право давати оцінку рівню отриманих знань та умінь.

З погляду на це, виникає потреба в період демократизації країни в системі вищої освіти запровадити перехід відносин від авторитаризму до визнання студента рівноправним членом освітнього процесу, тому що на даний час навчання студентів відбувається під натиском викладачів на позитивну оцінку заради здачі іспиту так і не зрозумілих ними знань з метою отримання диплому.

У навчальному процесі на рівні магістерської програми фінансово-економічного факультету передбачена переддипломна практика. Головним завданням якої є збір, опрацювання, систематизація та аналіз практичного матеріалу, необхідного для написання дипломної роботи. Практика також передбачає ознайомлення з функціональними обов'язками працівників фінансових установ, де студент проходить практику.

Запроваджений вид проходження переддипломної практики і оформлення її результатів у формі звіту носить примусовий характер і тому, на нашу думку, не несе необхідного ефекту розвитку практичних навичок.

Вихід з такого становища вбачається в індивідуальному підході до самостійного вибору місця практики студентом від його власних потреб розвитку практичних навичок і оцінювання результатів практичних знань студентів за спрощеною програмою звіту.

Отже, за впровадження змін навчальних робочих програм відповідно до попиту на ринку праці, стажування на підприємствах, умов оцінювання студентами рівня наданих знань та умінь викладачами, індивідуального підходу до вибору місця і зміста практики майбутніх фахівців, Україна зможе заявляти як свою конкурентну перевагу на світовому ринку не дешеву робочу силу, а її високу кваліфікацію.

*Л. А. Колесніченко, доц.,
кафедра педагогіки і психології*

ЗДАТНІСТЬ ДО ОСОБИСТІСНОЇ САМОРЕГУЛЯЦІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

У сучасній Україні відбулися кардинальні зміни, які охопили всі сфери життя, від економіки до суспільної свідомості: докорінно трансформується матеріально-технічна основа виробництва, його структура, організаційні форми господарювання та фор-